

Vrijednost svetih mjeseci i obaveza njihovog poštivanja (Medina)

Hatib: dr. Abdullah ibn Abdurrahman el-Buajdžan

7. redžeb 1442. po Hidžri / 19. februar 2021.

Sva hvala i zahvala pripadaju Allahu. Njega hvalimo, od Njega pomoć i oprost tražimo i Njemu se utječemo od zla naših duša i naših loših djela. Koga Allah uputi, niko ga u zabludu ne može odvesti, a koga On u zabludi ostavi, niko ga ne može uputiti. Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji druga nema, i svjedočim da je Muhammed Njegov rob i poslanik, koga je On poslao kao milost svjetovima i razgalu ljudskim dušama, i čijim je poslanstvom osvijetlio razum, otvorio slijepoće oči, gluhe uši i zakatančena srca, neka su na njega Allahova milost, blagoslov i spas, i na njegovu porodicu i ashabe do Sudnjeg dana. Najistinitiji govor je Allahova Knjiga, najčvršća veza je veza bogobožnosti, najbolja vjera je Ibrahimova vjera, najljepše kazivanje je Allahov govor, a najbolja uputa je uputa Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem. Najgore stvari u vjeri su novotarije, a svaka novotarija je zabluda.

O vjernici, dunjaluk je varljivo naslađivanje, mjesto ispita i kušnje, a ahiret je mjesto vječnog ostanka, polaganja računa i nagrade i kazne. Uzvišeni kaže: "Onaj ko bude uradio koliko trun dobra – vidjet će ga, a onaj ko bude uradio koliko trun zla – vidjet će ga." (Ez-Zilzal, 7– 8)

Bojte se Allaha u onome što vam je naredio i ostavite ono što vam je zabranio: "O vjernici, Allaha se bojte, i neka svaki čovjek gleda šta je za sutra pripremio i Allaha se bojte jer On dobro zna šta radite." (El-Hašr, 18)

O muslimani, dijelovi vremena, u svom pojavnom obliku, nalikuju jedni drugima, ali je Allah, džellešānuhu, ipak neke dijelove vremena učinio vrednijim i boljim od drugih, posebno ih odlikovao i blagoslovio. Lejletul-kadr, Noć kadrā odlikovao je nad svim noćima. "A šta ti misliš šta je Noć kadr? Noć kadr bolja je od hiljadu

mjeseci.” (El-Kadr, 2–3) Petak i Dan Arefata odlikovao je nad drugim danima. Ramazan je učinio najboljim mjesecom, u njemu je objavio Kur’an i propisao post. Neke mjesece je, slovom Kur’ana, učinio svetim i upozorio je one koji narušavaju njihovu svetost: “Broj mjeseci u Allaha je dvanaest, prema Allahovoj Knjizi, od dana kada je nebesa i Zemlju stvorio, a četiri su sveta; to je prava vjera. U njima ne griješite! (ne činite sebi nepravdu).” (Et-Tevba, 36)

Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, u svom oprostajnom govoru (hutbetul-vedā), potvrdio je i naglasio svetost ovih mjeseci. Ebu Bekra, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao u oprostajnom govoru: “Vrijeme, u ovom obliku, uspostavljeno je na dan kada je Allah stvorio nebesa i zemlju. Godina ima dvanaest mjeseci, četiri su sveta, od toga tri uzastopna: zul-kade, zul-hidže i muharrem, i jedan smješten između dva džumadea i šabana, a on je redžeb, mjesec Mudara.” Zatim je upitao: “Koji je ovo mjesec?” “Allah i Njegov Poslanik najbolje znaju”, odgovorili su ashabi, a on je šutio toliko da su pomislili da će ga nazvati drugim imenom, a on je onda rekao: “Zar nije zul-hidže?” “Jeste”, odgovorili su. “Koji je ovo grad?”, upitao je ponovo, a oni su rekli: “Allah i Njegov Poslanik najbolje znaju”, pa je opet šutio toliko da su pomislili da će ga nazvati drugim imenom, a onda je on rekao: “Zar nije Meka?” “Jeste”, odgovorili su. “Koji je ovo dan?”, upitao je, a oni su odgovorili: “Allah i Njegov Poslanik najbolje znaju”, pa je šutio toliko da su pomislili da će ga nazvati drugim imenom, a onda je on kazao: “Zar nije Dan nahra – žrtvovanja, klanja kurbana?” “Jeste”, odgovorili su, a on je rekao: “Vaši životi, i vaši imeci, i vaša čast zabranjeni su vam – sveti, kao što su zabranjeni i sveti ovaj dan, u ovom gradu i u ovom mjesecu. Sigurno ćete doći pred svoga Gospodara, i On će vas pitati za vaša djela. Nemojte se, poslije mene, vratiti zabludi tako što ćete ubijati jedni druge. Neka prisutni prenesu odsutnima.” Zatim je upitao: “Da li sam dostavio poslanicu?”, i to je ponovio dva puta. (Muttefekun alejhi)

O vjernici, ogriješio se prema sebi onaj ko čini zabranjene stvari i prijestupe, i ko izlaže svoju dušu kazni, odgovornosti i polaganju računa. Sve to može se podvesti pod “zulmun-nefsi – nepravdu prema sebi”, i narušavanje svetosti svetih mjeseci.

Allah, džellešānuhu, kaže: “U njima ne griješite”(Et-Tevba, 36), odnosno “ne činite sebi nepravdu”. Poštujte svetost i veličinu svetih mjeseci, bojte se Allaha i čuvajte se nepravde, požurite s pokajanjem nakon grijeha, nastojte da loša djela obrišete dobrim djelima i budite kao oni za koje je Allah rekao: “... i za one koji se, kada grijeh počine ili kad se prema sebi ogriješe, Allaha sjete i oprost za grijeh svoje zamole – a ko će oprostiti grijeh ako ne Allah? – i koji svjesno u grijehu ne ustraju. Njih čeka nagrada – oprost od Gospodara njihova i džennetske bašče kroz koje rijeke teku, u kojima će vječno ostati, a divne li nagrade za one koji budu tako postupili!” (Ali Imran, 135–136)

O muslimani, poštivanje svetih mjeseci pobožno je djelo i pokornost Allahu, a narušavanje njihove svetosti je ružan grijeh i loše postupanje. Uzvišeni kaže: “A ko poštuje Allahove svetinje, uživat će milost Gospodara svoga.” (El-Hadždž, 30)

Činjenje pobožnih djela u odabranim vremenima ima pozitivan utjecaj na dušu, čisti je i unapređuje, a činjenje grijeha u tim vremenima opasnije je i štetnije po dušu od grijeha učinjenih izvan tih vremena. O vjernici, neka vremena utječu na vrijednost dobrih djela i na uvećanje grijeha. Grijeh učinjen u tim vremenima veći je i kazna za njega je veća, a dobro djelo je vrednije i nagrada za njega je veća. Sve što je svetost i nepovredivost vremena i mjesta veća, nagrada za dobro djelo i kazna za grijeh učinjene u njima su veći. Neki islamski pravници propisali su strožu kaznu za ubistvo koje se desilo u svetim mjesecima, i ostavili su mogućnost izricanja sudske kazne za one koji narušavaju njihovu svetost. Arapi su slijedili Ibrahimov vjerezakon u poštivanju svetih mjeseci, čak se znalo desiti da čovjek sretne ubicu svoga oca i da mu ne naudi. Allah, džellešānuhu, potvrdio je u Kur'anu svetost i veličinu ovih mjeseci: “Pitaju te o svetom mjesecu, o ratovanju u njemu. Reci: ‘Ratovanje u njemu je veliki grijeh; ali je nevjerovanje u Allaha i odvrćanje od Njegovog puta i časnih mjesta i izgonjenje stanovnika njegovih iz njih još veći grijeh kod Allaha.’” (El-Bekara, 217)

O vjernici, navikavajte svoje duše na pokornost Allahu i pomozite se na tom putu iskrenim pokajanjem, traženjem oprost, poniznošću, predanošću i sviješću o

Allahovom nadzoru, u tajnosti i javnosti, danju i noću. Uzvišeni kaže: “Ne grijehite ni javno ni tajno! Oni koji grijehše sigurno će biti kažnjeni za ono što su zgriješili.” (El-En’am, 120)

O vjernici, Allah vas nije stvorio bez svrhe i cilja, i neće vas prepustiti vama samima. On je odredio smrt i život da bi iskušao koji od vas će bolje postupati. Dunjaluk je polje kušnje i ispita, a ahiret je kuća vječnosti. Uzvišeni kaže: “Ko čini dobro, u svoju korist čini, a ko radi zlo, na svoju štetu radi.” (Fussilet, 46)

Nagrada i kazna srazmjerne su djelu. Pametan je onaj ko propituje i obračunava svoju dušu, i radi za život poslije smrti, a slabić je onaj ko udovoljava prohtjevima duše i nada se od Allaha. O muslimani, Allah vas nije stvorio ni zbog čega drugog nego zbog pokornosti Njemu. Trudite se u ibadetu Njemu Jedinom, steći ćete Njegovu naklonost i zadovoljstvo i ući ćete u Njegove džennete. Iskoristite priliku odabranih vremena, klonite se zabranjenih stvari i pripremite se za susret s Allahom. Najbolji od vas su oni koji dugo poživje a čine dobra djela. Draga srca Allahu zajam dajte i pripremite za sebe ono što će vam koristiti. Uzvišeni kaže: “A dobro koje za sebe unaprijed osigurate naći ćete kod Allaha još većim i dobit ćete još veću nagradu.” (El-Muzzemmil, 20)

O vjernici, poštivanje nepovredivosti svetih mjeseci i korištenje odabranih vremena razvija kod čovjeka svijest o Allahovom nadzoru, i postiže ga na obnavljanje zavjeta s Allahom, preispitivanje, obračun i kontrolu vlastite duše. Trudite se da iskoristite ovo vrijeme i požurite prije nego što ono prođe. Obnovite zavjet s Allahom i čuvajte se odgađanja jer to je gubitak i propast. Iskoristite život prije smrti, slobodno vrijeme prije zauzetosti, bogatstvo prije siromaštva, mladost prije starosti, zdravlje prije bolesti. Ibn Abbas, radijallahu anhumu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao jednom čovjeku, savjetujući ga: “Iskoristi petero prije drugih petero: mladost prije starosti, zdravlje prije bolesti, bogatstvo prije siromaštva, slobodno vrijeme prije zauzetosti i život prije smrti.” (Hakim)

Pametna čovjek nije zadovoljan time da mu život tek onako prolazi, i da mu dragocjeni trenuci odu u nepovrat, i da ih ne iskoristiti ni za dunjaluk ni za ahiret. Slobodno vrijeme je blagodat ako se iskoristi na pravi način, a kazna ako se iskoristi na pogrešan način. Ibn Abbas, radijallahu anhumu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Mnoge ljude obmanu dvije blagodati: zdravlje i slobodno vrijeme.” (Buhari)

O vjernici, sveti mjeseci odlikuju se nad drugim mjesecima, i zbog toga je prikladno da godina počne i završi s njima i da sveti mjesec bude u sredini godine, s tim da su svi mjeseci, iako se razlikuju u vrijednosti i funkcijama, prilike za činjenje ibadeta. Cijeli život je prilika za dobro djelo i pokornost Allahu, i svaki čovjek osvane i proda svoju dušu, pa je oslobodi ili upropasti, i svakome je olakšano ono zbog čega je stvoren. O vjernici, pokazatelj poštivanja svetih mjeseci jeste čuvanje od grijeha, ustezanje od sumnjivih djela i novotarija koje Allah nije propisao i koje nisu utemeljene na znanju. Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Ko u ovu našu vjeru uvede ono što nije od nje, to se odbacuje.” On nas je ostavio na jasnom putu, čija je noć jasna kao i dan, i s kojeg neće skrenuti osim onaj ko sebi propast želi. Irbad ibn Sarija, radijallahu anhu, rekao je: “Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, predvodio nam je sabah-namaz, a zatim se okrenuo prema nama i održao tako dirljiv govor od kojeg su srca zatreptala, a oči zasuzile, pa smo rekli: ‘Allahov Poslaniče, ovo kao da je oprostajni govor pa nas posavjetuj.’ Na to Poslanik, alejhis-selam, reče: ‘Oporučujem vam da se Allaha, džellešanuhu, bojite i da budete pokorni i poslušni svom pretpostavljenom, jer zaista ko od vas poživi vidjet će mnoga razilaženja, pa držite se moga sunneta i sunneta odabranih halifa poslije mene, čvrsto se toga držite i klonite se novina u vjeri, jer zaista je svaka novina novotarija, a svaka novotarija je zabluda.’” (Ahmed i Hakim)

"KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA." (PREPOROD)

HUTBE

